

Jediné noviny v severní Americe napojené přes telefonní síť Unitel na tiskovou agenturu Arteria v Praze!

Datum dokdy jsou noviny předplacené je v pravém horním rohu štítku.

Nečtete zadarmo!
Zelené štítky říkají, že není zaplacené předplatné.
Předplatné na jeden rok je 22 \$.
Cena 1- \$.

No.15.

(48.)

Vol. 3.

satellite



1-416

Thursday,

August 12,

1993

Published by ABE, P. O. Box 178, Station "E", Toronto, Ont., Canada; M6H 4E2; Tel.: 1-416-530-4222

Mozogáne

Po dlhom, úpornom, vopred vyhratom boji v nejzostavnej redakčnej rade, sme sa rozhodli, že našich čitateľov v každom čísle poslušme jedným (ak bude dobrá úroda, tak viacerými) čistom z českej alebo slovenskej tlače, pri ktorom sa človeku zastaví rozum. Predpokladáme, že u väčšiny ľudí sa potom opäť rozbehne (ten rozum), bude táto rubrika akýmsi duševným telocvičkom. Preto sme ju nazvali Mozgové mozdle. Pre znalcov a vychutnávačov tzv. labužníkov slovenčiny Mozogáne.

Mozogáni č. 1

Ideálnou krátkodobou úlohou pre našich finančníkov je vyrovnat sa Nemecku, strednodobo Japonsku a perspektívne byť svetovým centrom. Len ten, kto si kladie veľké ciele, má šancu, že niečo dokáže. Finančné centrum mimálne zriadiť v Bratiskej Bystriči, pretože už geograficky je stredom Slovenska, križujú sa tu komunikácie, vyše polovice obyvateľstva je v službách a faktúra finančníctva tu má svoje miesto.

Vladimír Mečiar v interview pre denník REPUBLIKA 7. 8. 1993

Česká hra na torontském jevišti

Dívalni hra Jaromíra Nováka *The Gray Zone* bude uvedena na torontském divadelním festivalu *SummerWorks*. Letos proběhne tento festival už po třetí a divadelní fanouškové přitom budou mít příležitost spatřit na 40 divadelních souborů.

The Gray Zone je divadelní hra o spisovateli Pavlu Stiplovi, který je uvězněný za svoje svobodomyšlné smýšlení. Po dvou letech se vrací domů ke své ženě Petře a dvěma dětem. Snaží se začít tam, kde před dvěma léty přestal, ale poznává, že se změnila nejen jeho žena, ale i on sám.

Autorem hry je Jaromír Novák, moravský rodák, který opustil svou rodnou zemi v roce 1988. Podle tiskových materiálů měla jeho spisovatelská a politická činnost v novém Československu za následek dvakrát ve vězení (1986-1987).

Hru jazykově upravil Benj Gallander, spoluzakladatel a producent *SummerWorks*. Gallander sám napsal a uvedl několik divadelních her. Vedle toho má úspěšnou kariéru jako poradce pro malé podnikatele - jeho příručka *The Canadian Small Business Survival Guide* už vyšla v sedmi nákladech. V roce 1992 Gallander učil angličtinu v Mohelnici na Moravě.

Novákovu hru režisuje Todd Vercoe, který vystudoval divadelní vědy na Yorkské univerzitě. Vercoe má za sebou řadu inscenací nejrozumnějšího typu. *The Gray Zone* mu poskytl příležitost zabývat se citovým životem lidí, kterým režim nedokázal zabránit ve svobodném myšlení a jež jsou za to trestáni. Představení *The Gray Zone* se bude konat v Tarragon Main Space 30 Bridgman Ave, Toronto ve dnech 20. 8. (20:00), 21. 8. (23:00), 23. 8. (18:30), 26. 8. (23:00), 29. 8. (19:00).

-am-

Po 25 letech

Český intelektuál je člověk cudný a nehovoří rád o neslušných věcech. Ne, že by nerad nepoužíval neslušná slova, ale jeho cudnost se projevuje v tom, že nerad hovoří o lumpárnách, sprostárnách, prásárnách, podvodech, poťouchlostech, kterých se dopustil. Jeho cudnost jde tak daleko, že nerad hovoří i o 21. srpnu 1968. Ještě možná o tomto datu ano, ale již s menším nadšením o období, které následovalo po něm. Zde je jeho cudnost na místě. Toto období je dobré ukryt za závěsem nebo schovat pod deku. Většina z nich se od roku 1968 distancovala již v sedmdesátých letech a jelikož jsou to charakteri, tak se distancují do dnes. Distancujeme se od období, kdy jsme chtěli, být naivně, něco světu dát, jít svou vlastní cestou. Podobně jako po roce 1968 je zesměšňován každý pokus o nezávislé myšlení, každý pokus o to být přínosem Evropě, být přínosem pro svět. A tak náš ideál je dodat Evropě, jak řekl tuším Erazim Kohák, patnáct miliónů konsumentů. A protože nejsme maximalisti, tak jsme pro jistotu tento počet 1. ledna 1993 o třetinu snížili, s odůvodněním, že slovenští konsumenti vstoupí do Evropy samostatně.

Rok 1968 je historií. Většina z herců, či loutek tohoto dramatu odpočívají již na svých hřbitovech. V historických atlasech jsou již i dvě hlavní země, které se na tomto scénáři podílely. Co vlastně zbylo z tohoto období, o kterém se tak cudně mlčí? Co zbylo z Československa, které není třeba balzamovat (jak tvrdí Jaroslav Švestka v Edmontonském zpravodaji - přetiskujeme na str. 7)? Byl Dubček skutečně takovou osobností (jak tvrdí George E. Glos - rovněž na str. 7)? To jsou otázky, na které není lehké odpovědět. Jeden maďarský duchovní mně kdysi řekl, že hlavní rozdíl mezi rokem 1968 u nás a rokem 1956 v Maďarsku byl v tom, že maďarské povstání trvalo několik dnů a rok 1968 několik roků a podíváme-li se tímto pohledem na období, které nakonec bylo neúnosné pro totalitní Sovětský svaz, že se rozhodl brutálně zasáhnout, vidíme duchovní období, které bude něco znamenat i z evropské perspektivy příštího století. Jen namátkou jmenujme desítky vynikajících československých filmů (režiséři: Kádar, Klos, Forman, Menzel, Jasný, Haveta, Jakubisko, Hanák, Vlácil, Krumbachová atd.), divadlo (včetně Havlových her), filosofické školy (Patočka), teologie (Nová orientace), literatura, EXPO 67 v Montreálu atd. Jedná se o období čtyřech-pěti let. Stejně krátké období jako od roku 1989 do dnes.

Není divu, že český intelektuál o tomto období raději cudně mlčí, mohlo by se začít srovnávat. Český intelektuál se totiž zekonomizoval. Václav Havel hovoří častěji o inflaci než o absurdním divadle a možná právě dnes je zapotřebí neekonomického pohledu, právě toho pohledu, který měl Václav Havel v období, kdy napsal *Vyrozmění*. Vidět to, že nejen chlebem živ jest člověk. Pak třeba uvidíme, že rozpadem Československa budou ochuzeny příští generace. Ze příští generace v Čechách nebudou rozumět Jakubiskovým filmům a že příští generace na Slovensku bude schopná číst Havla jenom v překladech. Přeháním? Ne, v roce 1920 by těžko někdo připustil myšlenku, že v roce 1980 nebude většina vysokoškoláků v Československu umět německy.

Pokusme se podívat trochu jinak i na otázku volebního práva. Ano, nežijeme tam, ale copak je nám jedno jakou kulturu země odkud jsme přišli exportuje? Nemáme do toho skutečně co mluvit? Je nám jedno jestli se devastuje příroda tam, kde jsme se narodili a kam se chceme vracet? Je nám jedno, jak se zachází v tranzitním prostoru na letišti s našimi slovenskými přáteli? Je nám jedno jestli generální prokurátor navrhuje rasistický zákon? Zrovna tak jako nám nebylo jedno, že disident Švestka sedí ve vězení, zrovna tak nám nemůže být jedno, jestli se dostane k moci komunismus nebo fašismus. A většinou totalita se dostává k moci demokratickou cestou, tak že nabízí ekonomický zázrak za cenu nepotřebného luxusu lidských práv. My venku ekonomický zázrak nepotřebujeme a ze zodpovědnosti k původní zemi se nevyvlékáme tím, že odejdeme jinam, my si můžeme dovolit luxus hlasovat podle jiných kritérií.

Český intelektuál je cudný. Stydí se za naivitu osmašedesátého roku. Ale možná by se měl stydět za něco jiného, za to, že podobně jako po roce 1968 nemá neekonomický pohled nárok na existenci, že to začíná být opět nebezpečný pohled.

Aleš Březina

Nová 50 korunová bankovka

Bratislava-Arteria/pol-Prvá slovenská bankovka v hodnotě 50 slovenských korun bude v oběhu od 30. augusta 1993, uvedol na dnešnej tlačovej konferencii Národnej Banky Slovenska jej viceguvernér Marián Tkáč. Za významný deň slovenskej republiky označil Marián Tkáč dnešný deň, pretože práve dnes o 12 hodine dovezli prvé slovenské bankovky v hodnote 50 KS do budovy NBS. Konštatoval, že je to úspech predsedníctva NBS, keď "za 8 mesiacov vytvorili menu". Ako ďalej povedal Marián Tkáč, dnešným dňom sa začína aj pravidelné zverejňovanie prehľadu devízových aktív Slovenskej republiky.



Foto: Bill Ray - Life

satellite 1-416

**CZECHOSLOVAK
BI-WEEKLY
published by ABE
P.O. Box 176,
Station "E",
Toronto, Ont.,
M6H 4E2
Telefon**

(pondělí-pátek: 14:00-17:00):

(416) 530-4222

Po předchozím zavolání můžete
na stejné číslo poslat fax.

Aleš Březina - redaktor;

Advertising rates:
1.25 CDN \$ per line/col.
(15.00 per inch/col.)

Předplatné:
v Kanadě \$ 22,
ostatní svět \$ 30.-

000 — Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church), 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Shromáždění se koná v rodné řeči. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 10:00. Střední biblická hodina v 19:30. Duchovní správce: Rev. M. Šolc, tel.: 767-2027 nebo 270-8808.

KITCHENER: Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky - neděle v 11:00. (Kostel je na rohu ulic Oakwood a Glenora). Duchovní správce: Rev. B. Castello.

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metodě (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 115 Robinson Ave., Toronto, Ont. M6J 1M1. Bohoslužby neděle a v 9 hod. (anglicky) a v 11 hod. (slovensky) a v sobotu v 19 hod. Duch. správce: Farán V. Danto S.J. a J. Javorík S.J., tel. 363-2532.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Ave., Toronto, Ont. M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10:30 a v sobotu večer. Duchovní správce: Rev. František Blazek. Tel.: 532-5272.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul), 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 656-5259. Rev. Ladislav Kozák, Bohoslužby: neděle: 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský grécko-katolický kostol sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary), 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Duch. správce: J. Papulay, tel. 531-4836. Bohoslužby 9:00 angl., 10:30 slov.

Rímsko-katolícké bohoslužby mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery - neděle 11 hodin.

Kitchener: St. Mary's Church, 2. neděle v měsíci ve 14 hodin.

London: St. Joseph Hospital, 3. neděle v měsíci v 16 hodin. Duch. správce: Rev. J. Macenauer, St. Adalbert R.C. Mission, tel. (416) 523-1932, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice (Lyndale a Hlinchey): 3. neděle v 9:00.

„Fuj, že sa nehanbíte.“

koľko vám vlastne zaplatil?“ odpíala si na kobercom pokrytú dlážku banketovej haly v hoteli Citadel Inn (predtým Skyline) v Ottawe, distinguovaná staršia pani v slušivej blúzke so štylizovaným slovenským ornamentom. Jej partner, elegantný pán, sa pridal: „Čo vy ste vlastne zač? Ste vy vôbec Slovák?“ A sám si odpovedal: „Nie, vy nie ste Slovák! Vy ste bastardi!“

Táto poučná historka sa mi prihodila 16. júla t. r. v Ottawe, kde Československé združenie v Kanade (ČSK) usporiadalo stretnutie a diskusiu s veľvyslancami Českej a Slovenskej republiky. Sústredím sa na svoj zážitok s prvým veľvyslancom samostatnej Slovenskej republiky.

Na začiatku celého podujatia prečítal Iľja Čičvák, podpredseda ČSK, životopis slovenského ambasadora, z ktorého sme sa dozvedeli o aktivitách pána Hykischu v roku 1968, za ktoré sa mu normalizátori odvdali tým, že mu nedovolili publikovať a všetkými možnými spôsobmi ho perzekuovali. V podstate sa celých 21 rokov nesmel verejne vyjadriť. Až vďaka novej revolúcii sa opäť mohol aktívne začleniť do spoločenského diania. A jedného dňa sa ocitol v Kanade, pôvodne síce ako československý veľvyslanec, perspektívne však ako slovenský.

Potom prehovoril pán veľvyslanec. Oboznámil prítomných, že ČSK je len jedna z mnohých krajských organizácií (tento oznam adresoval menovite trom vzácnym hosťom zo Slovenska prof. M. Kusému, Jurajovi Špitzerovi, dlhoročnému šéfredaktorovi Kultúrneho života a Zuzane Szatmáry, predsedníčke nadácie Charty 77 na Slovensku a Európskej žene roka 1992), napriek tomu sa tu rád zúčastnil. (Zabudol spomenúť, že pozvanie na Kongres ČSK v máji t. r. v Londone, Ontario, odmietol listom svojho podriadeného dr. M. Šefčoviča, kvôli tomu, že ho v krajských

periodikách napádajú. Periodikum nešpecifikoval. Začudoval sa, že ČSK ešte stále jestvuje pod pôvodným názvom, ktorý už je anachronizmom a pripomenul českej väčšine v ČSK, že by bolo vhodné, zbaviť sa slovenského prívěsku a vykročiť do nových dní akosi ináč. Aby sa tam prívěstok -slovenský už viac nevyskytoval. Slovenskej menšine v ČSK neadresoval nič. Potom bola prestávka.

Po nej diskusia. Prihlásil som sa.

Podakoval som pánovi veľvyslanecovi za užitočné rady členom ČSK, teda jej českej väčšine, akiste odvážne, keďže som nečech a pripomenul som pánovi Hykischovi, že vďaka svojej neúčasti na Kongrese ČSK nepostrehol, že o (podľa neho prežitom) názve, rozhodlo demokratické hlasovanie delegátov, ba čo viac, bola to aj slovenská iniciatíva. Spýtal som sa, prečo v prečítanom životopise nie je ani zmienka o sebakritike uverejnennej v Slovenských pohľadoch v roku 1972, v ktorej si spisovateľ a publicista Anton Hykisch sype popol na hlavu a razantným spôsobom znevažuje svoje účinkovanie v roku 1968 a sľubuje, že sa polepší a nikdy inak. A akým spôsobom ovplyvnila spomínaná sebakritika jeho ďalšie ľudské a profesionálne osudy, nakoľko táto jeho stať patrila medzi najintenzívnejšie spomedzi sebakritík slovenských intelektuálov. Potom som si šiel sadnúť na miesto. Potom sa ma tá milá pani spýtala, koľko mi zaplatili, sľubujúco to gustozným gestom, svedčiacim o dobrej výchove.

Potom vstal pán veľvyslanec. Obvinil ma, že som porušil dohodu (o ktorej som navedel), aby sa prítomní vyvarovali osobných útokov. Potom chcel odísť. Neodíšiel. Usúdil, že som kultúrny ignorant, keďže som nečítal Literárny týždenník z marca 1990, kde to on predsa všetko už dávno vysvetlil. Aby to dokázal, vytiahol

fotokópiu. A začal čítať. Čítal približne dvadsať minút. Prítom sa mu hlas asi trikrát zlomil. Nával emócií. Dozvedeli sme sa, že už pred augustom 1968 bol veľmi chorý, neskôr ho hospitalizovali, niekoľkokrát bol na liečení. Jednoducho zdravie vypovedalo. Po mnohých diskusiách s priateľmi a známymi usúdil, že by bolo hriechom taký, od Boha talent ako je jeho, zahodiť a netvoriť. Nepublikovať. Preto napísal sebekritiku. Boli také časy. Prečo túto závažnú skutočnosť neuvádzal v životopise a ako to ovplyvnilo jeho ďalšie pôsobenie, nevysvetlil. Dohovoril a chcel odísť. Opäť neodíšiel. Zviditeľnil sa.

A ešte treba hľadieť spomenúť, príspevok prof. G. Frajkora, ktorý zvučnou angličtinou oznámil prítomným, že nakoľko neviem o mnohých, pre mnohých slovenských kultúro-osvetovo-politicko-vzdelávaco a vôbec iné významných spolkoch, nie som Slovák, ale Slovak speaking person. Dakujem a best regards to the English speaking Slovak.

Záverčné otázky pána veľvyslancu pri odchode zo sály:

„Bože môj, čo ste vy za človeka? (cca 8x.)
„Viete vy, s kým sa vôbec rozprávate?“ (cca 3x)

„Čo urobili vaši rodičia proti totalite?“ (1x)
„Aké máte občianstvo?“ (cca 6x)

Na prvé dve otázky som nedokázal dostatočne vyčerpať odpovedať. Asi preto toľký počet opakovaní. Na tretiu som odvetil, že dosť málo, neurobili však sebakritiku a prekvapujúco nie sú ani politicky ani diplomaticky činní. Nuž a štvrtá otázka sa nezdala príliš relevantná, tak som zaklamal, že som občanom sveta a ešte Mongolska.

Rozlúčili sme sa bez slov. Na čo tam slová pre ľudí, ktorí si tak znamenito rozumejú. Najmä bez nich.

A distinguovanej pani v slušivej blúzke, ktorá pľuje po kobercoch: „že ručičky bozkávam a že sa nehaním.“

Ivan Znášik



Letový jízdní řád ČSA pro Toronto v létě 1993

ČSA ZAHAJUJÍ PŘÍMÉ SOBOTNÍ SPOJENÍ PRAHA-TORONTO-PRAHA 5. dubna - 25. září 1993

OK 608	Praha odlet	12:20
	Toronto přilet	15:40
OK 609	Toronto odlet	17:05
	Praha přilet	07:20 (následujícího dne)

26. září - 30. října

OK 608	Praha odlet	11:20
	Toronto přilet	15:40
OK 609	Toronto odlet	17:05
	Praha přilet	06:20 (následujícího dne)

Kromě přímého spojení Praha-Toronto-Praha existuje ještě spojení Bratislava-Praha-Montreal-Chicago a zpět. V době letního času je přilet pondělního spoje OK 610 z Prahy do Montrealu v 16:40. Odlet spoje OK 611 z Montrealu do Prahy je třicet minut po půlnoci (úterý-ráno). Ve středu je přilet z Prahy ve 14:50 a odlet do Prahy je v 22:30.

Hmotnost dvou zavazadel zdarma: Každé 32 kg. Příruční zavazadlo: 5 kg.
K sobotnímu letu z Toronto do Prahy je zapotřebí se dostavit nejpozději v 15:35 hod.

Odjezdy autobusů na letiště v Torontě ze stanic podzemní dráhy:

Z Islingtonu	14:50	15:30	16:10	16:50
Z York Mills	15:00	15:40	16:20	17:00
Z Yorkdale	15:10	15:50	16:30	17:10

Czechoslovak Airlines; 401 Bay St., Suite 1510, Toronto, Ont., M5H 2Y4. Tel.: (416) 363-3174-6; fax: (416) 363-0239.

ČSA; 2020 University, Montreal, Que., H3A 2A5. Tel.: 844-4200.

Chystá se v Ontariu

Burlington-sách-Brněnský biskup Vojtěch Cikrle navštíví dnech 4.-8. září Burlington, Ont. V neděli 5. září bude sloužit o 11 hodině pontifikální mši svatou, po které se setká s krajany. Adresa kostela St. Adalbera je 464 Plains Rd. Zároveň přišla zpráva, že novým duchovním v této farnosti se stal Reverend Jiří Macenauer. Dosavadní duchovní Josef Šach bude v této farnosti i nadále vypomáhat. Jiří Macenauer (47) pochází z Hradce Králové, v roce 1983 byl vysvěcen v této farnosti na jáhna.

London-celá-Krajská veřejnost se na vědomí dává, že pod ochranným křídlem londonské odbočky ČSK se opět koná v sobotu večer 21. 8. 1993 tradiční táborák, významný jako čtvrtstoletí v Kanadě pro mnohé z nás. Dřevu, dobrá návštěva a nálada jsou zajištěny, přineste si ale vlastní zásoby proviantu tekutého i pevného. Přestože není vstupné, budeme prosit o malý a dobrovolný příspěvek k zaplacení pronájmu. Adresa: Polish Community Centre, směrem z Toronto se odbočí před Londonem po silnici číslo 74 na sever dojde se k Hamilton Rd v Nilestownu a zabočí se opět na východ. Polish Community Centre se nachází na severní straně silnice před obcí Dorchester. Informace: A. Celerin: (519) 686-6436.

London-ma-Stálíce české jazzové a populární hudby Eva Pilarová přijede opět do Kanady a USA. Koncertní turné pořádá opět VIDEO EL CANADA a bude se konat ve dnech 21.9.-15.10. Evu Pilarovou bude doprovázet na klavír Miroslav Chytil. V Torontě jsou plánovány tři koncerty v první polovině měsíce října. Přesný rozvrh turné přineseme v příštím čísle.

Denní kronika

19.7.1993

Dentisté podraží

Praha-Arteria/ir)-Současný sazebník stomatologických úkonů vychází z ekonomických údajů roku 1991 a nastala akutní potřeba nového ocenění. Stomatologickou tematikou se mimo jiné zabývalo poslední dohodovací řízení na ministerstvu zdravotnictví ČR, jehož skončení 15.7. oznámil na dnešní tiskové konferenci prezident České stomatologické komory Jiří Pekárek. Dohodovací řízení přijalo návrh ČSK na nový způsob financování dentistické péče, založený na participaci pacienta. Jednáni se kromě zástupců MZ a komor zúčastnila také Všeobecná zdravotní pojišťovna. Celková částka, kterou VZP může vyčlenit na stomatologickou péči, činí 4 miliardy Kč, což je 7% z jejího celkového rozpočtu. To však nestačí k pokrytí plné ceny všech úkonů. Aktuálně používaná hodnota bodu je 0,50 hal., potřebná se odhaduje na 1,50 Kč. Péčl na prováděných druhů ošetření byla označena jako nadstandardní a na její úhradu se bude kromě VZP podílet i sám pacient. Jsou to úkony, k nimž existuje levnější alternativa, například provádění s použitím kvalitnějšího zahraničního materiálu nebo v luxusních ordinacích.

20.7.1993

Úspěch České policie

Praha-Arteria/bob)-Šéf čtvrtého odboru Hlavní správy Policie ČR (organizovaný zločin) major Josef Chutka oznámil na dnešní tiskové konferenci, že příslušníkům policie ČR se v uplynulých dnech podařilo zadržet pachatele dvojnásobné vraždy homosexuálů v Amsterdamu, ke které došlo v noci z 20 na 21 června. "Na základě našich poznatků jsme 20.7.1993 zatklí naše dva občany, kteří se k spáchání tohoto trestného činu přiznali", uvedl major J. Chutka. Podle jeho slov se jedná o dvacetiosmiletého muže ze Svitav a dvacetiosmiletého muže z Příbramí. "Motiv vraždy byl zřejmě zistitelný. Byl obou homosexuálů byl vyloupen, ukradeny byly všechny finanční prostředky a cennosti. Pachatelé při výslechu přesně uvedli, jak se o tyto věci podělili", dodal J. Chutka.

Novela trestního řádu předložena vládě

Praha-Arteria/jac)-Ministerstvo spravedlnosti ČR předložilo v minulém týdnu k posouzení vládě novelu trestního řádu a zásady zákona o vyšších soudních úřadech. Na dnešní tiskové konferenci oznámil ministr spravedlnosti JUDr. Jiří Novák.

Novela trestního řádu obsahuje podle slov J. Nováka 208 změn. Jedná se tedy o novelu zásadního charakteru, poslední před

rekodifikací trestního řádu, k níž by mělo dojít v průběhu roku 1994. Nově se zavádí například možnost tzv. narovnání mezi obžalovaným a poškozeným, institut podmíněného zastavení trestního stíhání. Novela zakotvuje ustanovení na ochranu svědka s možností utajení jeho osobnosti a zvyšuje horní hranici stanovenou pro uložení pořádkové pokuty z 2.000,- na 50.000,- Kč. Smyslem novely je především odstranit formalistický systém soudního řízení. Ministr spravedlnosti J. Novák předpokládá, že zákon nabyde účinnosti koncem letošního roku.

21.7.1993

Bude odzvoněno krádežím aut?

Praha-Arteria/dot)-Zlodějům aut i organizovaným gangům může vystavit stop nový zabezpečovací systém, který se v České republice po dohodě a ve spolupráci s Policií ČR chystá zavést firma SECAR Bohemia a.s.

Systém "Lo Jack" ukradené automobily lokalizuje a usnadňuje tak policistům jejich vypátrání. Jaká je jeho podstata? Na některém těžko přístupném místě vozů bude zabudována vysílka. Ta se po vloupání do auta okamžitě aktivizuje a začne vysílat signál, který pachatel nemůže postřehnout. Příjímáče na centrálním dispečinku firmy signál vyhodnotí, tj. ukáže kód automobilu (každý klient fy SECAR bude mít svůj kód pod kterým budou ukryty v seznamu firmy veškeré jím o autě udané údaje, jež se policii budou poskytovat jen v případě krádeže). Policie bude okamžitě informována, neboť na zachycený signál se napojí stálé (na důležitých místech, ve městech, u pohraničních přechodů) či mobilní síť lokalizace (v autech či vrtulnicích policistů) a pohyb automobilů bude moci tak být identifikován prostřednictvím vyhledávacích zařízení na lokalizační síti napojených. Na obrazovce vyhledávacího zařízení policista poté může sledovat, v jakém směru a vzdálenosti se objekt nachází. Jednotky sítě lokalizace dodá firma policii bezplatně. Celý systém je již pět let využíván v USA: 94-96% ukradených vozů je vyhledáno, v 92% ještě i s pachatelem v autě.

V Evropě funguje systém v Aténách, instaluje se ve Velké Británii a jeden a půl měsíce již funguje na Slovensku, kde je zatím 400 klientů firmy SECAR s.r.o. Bratislava (pražská SECAR je její dceřinnou společností).

Majitel, který si bude přát takto zabezpečit své auto, zaplatí za instalaci speciální vysílky asi 19.500 Kč.

Česko-slovenská hranice

Praha-Arteria/jac)-Vláda ČR na svém pravidelném zasedání schválila dodatek k dohodě mezi vládami České a Slovenské republiky o zrušení vízové povinnosti. Dodatek obsahuje přidání jedné věty do článku prvního a třetího zmíněné dohody. Doplněná věta se týká skutečnosti, že občané třetích států mohou překračovat státní hranici mezi Českou a Slovenskou republikou pouze v místech existujících celních přechodů. Na tiskové konferenci, která se konala v průběhu jednání vlády, to oznámil český premiér Václav Klaus.

Vláda podle jeho slov pověřila ministra zahraničí ČR Josefa Zieleniece, aby toto rozhodnutí české vlády dnes sdělil slovenskému ministru zahraničí J. Zieleniec byl pověřen vybičnout slovenskou vládu k neprodloužení pojednání ihož a k podpisu přijatého dodatku za vládu ČR.

22.7.1993

Velká privatizace v Praze

Bratislava-Arteria/mak)-Ivan Solár, majitel firmy Solarfilm, která vyhrála veřejnou soutěž na privatizaci s.p. Slovenská filmová tvorba, podal včera stážnost na Generální

prokuratúru za porušení zákona 91/92 o převode majetku státu na soukromé osoby. Podľa tohto zákona bol zrušený s.p. Slovenská požičovňa filmov. Fond národného majetku však nemôže podpísať s výrazom verejnej súťaže zmluvu o predaji, pretože ministerstvo kultúry odmieta majetok vydať. Kameňom úrazu sa stala budova v centre Banskej Bystrice, ktorej účtovného hodnota bola stanovená na 99 000 korún, avšak ministerstvo kultúry tvrdí, že tržná hodnota budovy je 40 miliónov korún. Preto sa ministerstvu zdá, že dohodnutá kúpna cena Slovenskej filmovej tvorby, stanovená na 30 miliónov korún, je nízka.

23.7.1993

První úsek dálnice D-8 otevřen

Praha-Arteria/bob)-Dálnice D8 stavba 801 (úsek Praha - Úžice) je jedním z úseků, které budou zajišťovat rychlé komunikační spojení mezi Prahou, Ústí nad Labem a Spolkovou republikou Německo.

Zatím byl otevřen první úsek dlouhý 9,6 km, který plynuje navazuje na Proseckou radiálu, která je pokračováním Severo - jižní magistrály a bude v budoucnu napojena na vnější silniční expresní okruh kolem Prahy. Celkové náklady na stavbu úseku Praha-Úžice činila 650 milionů Kč. Stavba byla financována ze státního rozpočtu. Přesně v poledne 23.7.1993 byl nový úsek dálnice D-8 slavnostně otevřen za přítomnosti generality Ředitelství dálnic Praha, zástupců vlády České republiky a zahraničních zastupitelských sborů n ČR.

26.7.1993

Pohřeb režiséra Elmara Klose

Praha-Arteria/jil)-Ve strašnickém krematoriu v Praze se konalo poslední rozloučení s filmovým a divadelním režisérem Elmarem Klosem. Na rozloučenou četl Radovan Lukavský žalmy. Elmar Kloss byl mimo jiných cen i držitelem Oscara za svůj film *Obchod na korse*. Pohřbu se zúčastnili pouze nejbližší příbuzní, přátelé a spolupracovníci.

27.7.1993

Havel je slaboch, tvrdí Trnka

Praha-Arteria/(GoGo)-"Nepodepsání celního zákona prezidentem Havlem signalizuje jeho velkou slabost, neboť si populisticky troufá nepodepsat jen zákon, o kterém předem věděl, že veřejnost na to bude reagovat kladně. Jiné zákony, také v rozporu s ústavou a Listinou základních lidských práv a svobod, jako je např. sankční zákon a další, si již nepodepsat netroufá", řekl na tiskové konferenci Realistického bloku v prostorách Lidového domu předseda LSU František Trnka. Jinak gremium Realistického bloku na svém nočním zasedání přijalo jednací řád, zvolilo svého předsedu, jímž se stal místopředseda ČSSD Václav Grulich a jmenovalo 5 koordinátorů odborných pracovních komisí - zárodku "stínové vlády" Realistického bloku.

Uvedení filmu o odsunu Němců.

Praha-Arteria/jil)-V Praze byl poprvé představen nový krátký dokument režiséra Milana Maryšky *Odkud jdeš, kam přicházíš...* Osud filmu tvoří výpovědi českých Němců k tématu odsunu. Dle autora námětu a koproducenta filmu dr. Zdenka Eise jde o "...film o pocitové rovině určité menšiny, která žije mezi námi" a o skromný příspěvek k stále aktuální otázce. O film již projevilo zájem několik televizních stanic z německy mluvící oblasti a ČTV.

005 — Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy

541 Sussex Dr.
Ottawa, Ont. K1N 6Z6
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy

50 Rideau Terrace
Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442, 749-4450
Obch. zast.: 749-3178; Fax: 749-4989

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal

1305 Ouest Avenue des Pines
Montreal, Que. H3G 1B2
Tel.: (514) 849-4495
Fax: (514) 849-4117

Český konzulát ve Vancouveru

Czech Consulate in Vancouver

Tel.: (604) 661-7530

Informační a imigrační středisko ČSK

740 Spadina Ave.,
Toronto, Ont. M5S 2J2
Tel.: (416) 925-2241

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd.,
Scarborough, Ont. M1G 1H1
Tel.: (416) 439-4354

Masarykova doplňovací škola

Sobota: 13:00 - Opět v září
Brockton High School
90 Croatia St., Toronto
Informace: L. Čarková: 536-5342

Scarborough: Cornell Jr. Public
School, 61 Holmfrith Terrace
Informace: Z. Žilová: 439-4354.

Knihovna na Masaryktownu

Pondělí a pátek: 15:00-18:00
středa: 15:00-21:00,
sobota: 10:00-12:00.
Tel.: 431-9477

Překlady, tlumočení konzultace jazyková výuka



Eva Mesticová

Tel.: (416) 921-5788
Fax: (416) 922-8786

010 — Financial

CZECHOSLOVAK
(TORONTO)
CREDIT
UNION LIMITED

KAMPELIČKA

740 Spadina Ave.
Toronto, Ontario
M5S 2J2

Úřední hodiny:

Pondělí, čtvrtek a pátek
10:00-19:00
Úterý, středa
10:00-17:00

Kursovní lístek

100 Kč	4,32 CDN \$
1 CDN \$	23,10 Kč
100 SK	3,90 CDN \$
1 CDN \$	25,61 SK

MF-Dnes 6. 8. 93

100 Kč	3,36 US \$
1 US \$	29,80 Kč

KURSY SPORTTELEN

Česká spořitelna

100 Sk nákup	82,00 Kč
100 Sk prodej	87,00 Kč

Slovenská sporiteľna:

100 Kč nákup	101,00 Sk
100 Kč prodej	109,00 Sk

MFD 6. 8. 93

013 — Business

Firma ABE

vyvinula
dvanásť nových typů
českého písma pro
mikropočítače Macintosh
(6x postskript) - česká
klávesnice. Slovenština
přes překladač (op-
tion). Volejte: 530-4222
nebo pište:

Aleš Březina,
ABE, P.O. Box 176,
Station "E", Toronto,
M6H 4E2.
Čs. Atény.
Čs. Bookman.
Čs. Ženeva,
Čs. Helvetica,
Čs. Londýn.
Čs. New York
Čs. Palatino,
Čs. Times, Čs. Zapf.,
Čs. Bookman-Bold,
Čs. Ženeva-Bold.

ABE

Elektronická komputerová
tiskárská sazba v 11 jazycích
na počkání.
Manuelní sazba
v češtině a slovenštině.
Pouze z perfektních strojopisů!
Tel.: (416) 530-4222
P. O. Box 176, Station "E"
Toronto, Ont. M6H 4E2

Canada-Czech Chamber
of Commerce
Canada-Slovak Chamber
of Commerce

**Kanadsko-česká
obchodní komora
Kanadsko-slovenská
obchodní komora**

Najdete nás na adrese
Exchange Tower
2 First Canadian Place
14th Floor
(P.O. Box 198)
Toronto, Ont.
M5X 1A6
Tel.: (416) 367-3432
Fax: (416) 367-3492

030 — Medical

Petr Munk

B.Sc.D.C.
Chiropraktik

1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.
Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00

Tel.: 533-0005



**Nehodovost nejvyšší
v historii**

Praha-Arteria/ir-Počet nehod na cestách české republiky, kterých bylo v prvním pololetí 1993 zaevidováno 69 107 je dvojnásobkem údaje z roku 1985 a maximem v dějinách české statistiky, bylo řečeno tiskové konferenci Policejního prezidia. Při těchto haváriích bylo 580 lidí usmrceno, 2392 zraněno těžce a 11 690 lehce. Hmotná škoda dosáhla podle odhadu dopravní policie 1,25 mld. Kč. Došlo k nárůstu u všech ukazatelů, kromě lehce zraněných. Na nehodách se nejvyšším procentem podíleli řidiči osobních motorových vozidel a to z důvodů nesprávného způsobu jízdy, nedodržení rychlosti a podvívem alkoholem. Signifikační je nárůst počtu dopravních nehod u vozidel zahraničních značek. V absolutních číslech samozřejmě stále vede značka Škoda. Nejriskantnější je usednout za volant vozů značky Škoda, ve středu, v Severočeském kraji, na silnici druhé třídy vedoucí obcí.

130 rokov

Matica slovenskej

Bratislava-Arteria-Ústředně oslavy 130. výročí vzniku Matice Slovenskej budú pokračovať v priebehu celého augusta a v septembri v miestnych odboroch Matice. Informovali o tom na tlačovej besede vedúci predstavitelia Matice. Predseda Matice slovenskej Jozef Markuš novinárom povedal, že význam výročia vidí v tom, že sa zachovala kontinuita existencie tejto ustanovizne, a že málokterá európska inštitúcia sa môže pochváliť 130-ročným trvaním. Jozef Markuš vyjadril radosť z toho, že svoje 130. výročie môže Matica oslaviť v samostatnej Slovenskej republike.

Vláda SR schválila

**dotatok k zmluve o zrušení
vízovej povinnosti**

Bratislava-Arteria/pal-Slovenská vláda na svojom 61. zasadnutí schválila návrh dodatku k zmluve medzi SR a ČR o zrušení vízovej povinnosti. Ide o vetu v článku 3, ktorá je identická s dodatkom schváleným českou vládou. Tento článok hovorí, že občania tretích štátov môžu prekročiť česko-slovenskú hranicu len v miestach colných priechodov.

Vláda SR splnomocnila ministra zahraničných vecí Jozefa Moravčíka, aby dohodu podpísal. Podpis je však podmienený prijatím technickej dohody o podrobnostiach režimu kontroly občanov tretích štátov.

**Obchodná bilancia
Slovenska**

Bratislava-Arteria/ab-Slovenská republika mala v obchode s Českou republikou k 23. júlu aktívne saldo vo výške 2,7 miliardy korún, zdôraznil na tlačovej besede Centra strategických štúdií riaditeľ odboru hospodárskej politiky úradu vlády Sergej Kozlík. Je to zmena vzhľadom vo vzájomnom obchode oproti minulému roku, v ktorom malo Slovensko 17-miliardový deficit. Týmto údajom Sergej Kozlík dokumentoval stabilizáciu slovenskej ekonomiky.

28.7.1993

**Půl miliardy
pro Severní Čechy**

Praha-Arteria/ir-Na základě vládního usnesení z 21.7. bude uvolněna na konto ekologicky postižených Severních Čech z rozpočtové rezervy až 500 mil. Kč. Stalo se tak na doporučení MŽP ČR, jak na jeho dnešní tiskové konferenci podotknul náměstek ministra Petr Gandalovič. Končí doba výplat tzv. "pohřebného" jako kompenzace za zhoršené životní podmínky jednotlivcům a tyto prostředky půjdou do komunálních fondů, z nichž budou

financovány konkrétní, většinou drobné místní projekty. Preferenci má mezi nimi jednoznačně plynotříska lokálních topenišť, novinkou je rozšíření dotace na přestavbu na plyn nebo elektrickou energii i u právnických osob a také příspěvky na pobyt žáků ve školách v přírodě.

29. 7. 1993

**Premiestnenie
zastupiteľstva Železníc
Ruskej federácie**

Bratislava-Arteria/ab-O premiestnení Generálneho zastupiteľstva Železníc Ruskej federácie (ŽRF) z Prahy do Bratislavy informoval dnes novinárov generálny zástupca ŽRF Viktor Žukov. Dôvodom pre tento krok je výhodná poloha Slovenska, ktoré leží na križovatke železničných ciest zo severu na juh (z Poľska na Balkán), a zo západnej do východnej Európy. Bratislava je navyše spojená z ostatnou Európou aj lodnou dopravou.

**Vandali poškodili
košickú synagógu**

Košice-Arteria-Ako informoval Arteriu doktor Juraj Zick, predseda židovskej náboženskej obce v Košiciach, na začiatku týždňa objavili na objekte synagógy na Puškinovej ulici stopy vážneho poškodenia. V synagóge sú poškodené drevené dvere so vzácnymi reliéfmi, ako aj okná. V objekte synagógy sú porozhadzované tehly a kamene. Našťastie k poškodeniu predmetov nedošlo, napriek tomu ide o evidentný vandalizmus, povedal doktor Zick. Vyslovil predpoklad, že nejde o prejav antisemitizmu, ale vandalstva. Objekt košickej synagógy bol postavený v roku 1927 a práve v tomto roku bol rekonštruovaný. Členovia košickej židovskej náboženskej obce sa obávajú, či sa objekt synagógy podarí uviesť do poriadku do septembrového sviatku nového roka a dňa zmierenia. Skutočnosť, že synagóga bola vážne poškodená vandalmi bude, podľa J. Zicka, nepříjemným prekvapením aj pre hlavného židovského rabína na Slovensku Lazara Kleimana, ktorý sa má koncom týždňa vrátiť z dovolenky.

2. 8. 1993

**Matica slovenská má
v úmysle žalovať
Slovenský denník**

Bratislava-Arteria-Žalovať Slovenský denník má v úmysle Matica slovenská. Podľa slov jej správcu Miša A. Kováča preto, že mu tento denník pripísal vety: "Župy vymysleli Slováci už v 5. storočí nášho letopočtu. Od nás tento vynález postupne preberali okolité národy - vid' mestské štáty Germánov, Italov".

Mišo A. Kováč žiada Slovenský denník, aby uvěřil jeho vysvetlenie. V opačnom prípade chce Slovenský denník žalovať na súde. Ak vysvetlenie Slovenský denník "nezverejní v úplnosti, keby len fragmentálne, tak to dám na súd", povedal spravodajcovia tlačovej agentúry Arteria Mišo A. Kováč. V rozhovore upresnil, že žalovať Slovenský denník nebude on ale Matica slovenská.

Sporný výrok je z tlačovej besedy o príprave 130-ročnica zrodu Matice slovenskej.

V rozhovore so spravodajcom agentúry Arteria Mišo A. Kováč povedal: "Župy nevymysleli Slováci, ale nejakí predkovia naši - Slovieni."

3.8. 1993

Úbytek turistů v SR

Praha-Arteria/ir-Není možné popřít, že cestovní ruch na Slovensku zaznamenal tuto sezónu citelný útlum, řekl v úvodu

dnešní TK v zahradě rezidence slovenské ambasády v Praze vyslanec SR v ČR Ivan Mjartan. Zástupci cestovních kanceláří, ředitelé hotelů a lázeňských domů, přítomní na TK, svorně potvrdili odliv klientů z ČR. Např. v Trenčianských Teplicích tvoří nyní Češi asi 5% hostů, ve srovnání s dřívější 1/3. Příčinu menšího zájmu vidí podnikatelé i v rozpadu federace, který přinesl odčizení a pocit nejistoty. Takové dojmy jsou však podle nich zcela neopodstatněné, pro české turisty je připravená slovenská pohostinnost a lákadlem by se pro ně měly stát zejména zajímavé ceny. Například za pobyt a léčebné procedury zaplatí v slovenských státních lázeňských domech pacient 300 SK.

**Zrušenie privatizácie
Slovenskej poľčovne filmov**

Zrušenie privatizácie Slovenskej poľčovne filmov spoločnosťou z ručením obmedzením SOLARFILM odovodoval dnes na tlačovej besede minister kultúry Dušan Slobodník. Minister svoj postup hodnotil ako zabránenie úniku štátneho majetku. Privatizáciu Slovenskej poľčovne filmov však minister Slobodník neodmietal, ale povedal, že tento štátny podnik sa ponúkne na privatizáciu po určení jeho novej predajnej ceny.

**Dušan Slobodník odmieta
poskytnúť rozhovor pre
Slovenský denník**

Bratislava-Arteria/ab-Rozhovor pre Slovenský denník odmietol, po dnešnej tlačovej besede na ministerstve kultúry, poskytnúť minister kultúry Dušan Slobodník. Odovodnil to tým, že Slovenský denník píše neobjektívne. Redaktorka Slovenského denníka povedala, že jej rozhovor poskytnie, ak bude uverejnený v inom periodiku. Minister kultúry povedal, že Slovenský denník píše proti premiérovi Vladimírovi Mečiarovi a on to vníma aj ako písanie proti svojej osobe.

4. 8. 1993

Národný poklad

Bratislava-Arteria-pal-K2. augustu bol stav devízového konta, na ktorom sa sústreďuje zbierka na národný poklad Slovenskej republiky, podľa informácií riaditeľa Ústavu pre zahraničných Slovákov Matice slovenskej Jána Bobáka nasledovný: 125.000 amerických dolárov (4 mil. \$), 67.000 nemeckých mariek (1,2 mil. \$) a 56.000 kanadských dolárov (1,5 mil. \$). Podľa slov pána Bobáka sú najaktívnejší prispievatelia v Kanade, kde jeden z prispievateľov venoval rýdzo striebornú medailu vážiacu 3/4 kg s portrétmi Svätopluka, Štefánika, Hlinku a Tisa. Včera prišiel išek na ďalších 28.000 kanadských dolárov.

6. 8. 1993

Název "Česko" neoblíben

Praha-Arteria/jil-Institut STEM Praha oznámil, že mezi reprezentativním vzorkem obyvatelstva provedl anketu o oblíbenosti názvu "Česko". Tento název odmítá 62% obyvatelstva. Čím vyšší věková kategorie, tím větší neoblíbenost.

9. 8. 93

**Obyvatelé ze severu
Moravy se hlásí
k české národnosti**

Praha-mfd-Vytvoření jedné společné Moravskoslezské země při územněsprávním členění České republiky dává přednost 47 procent obyvatel severní Moravy. Prokázal to průzkum veřejného mínění, který provedla Marketingová laboratoř Ostrava. Českou národnost potvrdilo 88 procent účastníků průzkumu. K moravské národnosti se přihlásily tři procenta a ke slezské jedno procento z dotázaných.

Premiér v TV

Bratislava-Arteria/pal-Úvod pravidelnej desaťminútovky začal premiér ako obvykle v fahšom tóne - vtipom (Starosta obce pýta od okresu peniaze na rozvoj cestovného ruchu. Prednosta sa pýta, načo vám to bude, máte v obci nejakú atrakciu? Starosta odpovie, jednu sme mali, ale už sa vyvala...) Premiér potom plynule prešiel na problematiku cestovného ruchu na Slovensku, ktorý sa sice rozvíja, ale pomalším tempom, ako by bolo žiaduce. Cestovný ruch je podľa neho pre Slovensko "oblasť neobjavená, nevyťažená, je obrovskou rezervou našej ďalšej prosperity ...

Premiér sa v nedeľnej televíznej desaťminútovke vyjadril i k téme, ktorú dosť obchádza, k devalvácii. Podľa neho 10% devalvácia by bola "obetou nie úmernou" za pôžičku 90 mil. USD od MMF. Ale rokuje sa o ďalších 300 mil. USD, rokuje sa so Svetovou bankou o "úverovom rámci 1 mld. USD" i s ďalšími inštitúciami o ďalšom poskytnutí pôžičiek. Slovensko nemá vlastnú tvorbu zdrojov a pôžičky si môže dovoliť, lebo ešte nie je tak zadlžená, aby to zbrzdzovalo jeho vývoj, uviedol V. Mečiar. "Ozdravenie peňazí má byť kľúčom v živote hospodárstva."

S príchodom tmy duchodci nevychádzajú z domu

Praha-Arteria/dolt-Nárústem kriminality, ktorý dosahuje až 25% ročne, najviac trpia starí občania - raději již s príchodem tmy nevychádzajú z domu. Vyplynulo to ze slov predsedu Hnutí duchodců za životní jistoty, Dr. Konička. HDŽJ se domnívá, že dnešní zákony chrání spíše delikventy než poctivé občany a policisty při výkonu služby (nutnost rozhodnout o vazbě do 24 hod. apod.). Hnutí proto žádá vládu a parlament, aby vypracovaly změny v oblasti trestního práva. Občané coby daňoví poplatníci platí podle informací Hnutí na jednoho delikventa 3-4x více, než je průměrný starobní důchod.

Stanislav Macek, 1. místopředseda HDŽJ, odsoudil "snahu vlády o odbourání všech sociálních výhod, které měli duchodci v dopravě".

Další připomínky HDŽJ se týkaly novel zákona o sociální potřebnosti a zákona o dani z výnosů z úsporných vkladů.

10. 8. 93

Ekonomické oživení přijde zřejmě až příští rok

Praha-mfd-Hospodářský růst letos dosáhne nejvýše jednoho procenta. Řekl to včera ministr financí Ivan Kočářík. Ještě v závěru loňského roku vláda předpokládala růst o jedno až tři procenta.

Důvody pro nový odhad jsou podle něho převážně vnější. Původně se počítalo s tím, že ve vyspělých ekonomikách letos dojde k mírnému oživení, což se nesplnilo. Negativně se projevilo i rozdělení republiky, měnová odluka a pokles obchodu se Slovenskem.

Zlepšení by podle prognózy ministerstva financí mělo nastat v roce 1994, kdy by hrubý domácí produkt měl vzrůst o dvě až tři procenta.

Letošní roční míra inflace by měla dosáhnout 15 až 17 procent a míra nezaměstnanosti 3,5 až 4 procenta (odhad byl 5 procent).

Prezident Havel bude bydlet ve vile v Praze na Ořechovce

Praha-mfd-Prezident Václav Havel koupil za zhruba 40 milionů korun jednopatrovou vilu se zahradou na Ořechovce, v jedné z pražských rezidenčních čtvrtí. Řekl nám to Mladé frontě-Dnes důvěryhodný zdroj.

Prezident se spolu s manželkou Olgou do domu nastěhuje po menších stavebních úpravách (jde například o nové dlaždičky v koupelnách), které mají proběhnout příštích

týdnech. Vila Havlových v Dělostřelecké ulici leží nedaleko od prozatímního objektu slovenského velvyslanectví.

Václav Havel a jeho žena se letos v dubnu odstěhovali z domu na Rašínově nábřeží, který čeká rekonstrukce. Prostranství v jeho bezprostředním sousedství, patřící nizozemské pojišťovně *Nationale Nederlanden*, se má navíc brzy změnit ve staveniště obchodní a administrativní budovy.

Havlovi přechodně bydlí v Zahradní rezidenci v Královské zahradě Pražského hradu, kterou nechal na prezidentské obydli přestavět prezident Edvard Beneš a v ní přebývali komunističtí prezidenti Československa. Prezident Václav Havel a jeho manželka nemají v úmyslu přestěhovat se zpět na Rašínovo nábřeží.

Odsun Němců je uzavřený, miní lidé

Otázku odsunu sudetských Němců považuje 76 procent občanů České republiky za jednou provždy uzavřenou. Vyplývá to z výzkumu, který provedla akciová společnost Ultex Europe. Další jednání o odsunu podporuje ve větší míře pouze část mladších lidí ve věku od 16 do 24 let.

Otázka**pro Michala Žantovského**

Jak přijali naši krajané schválení zákona o protiprávnosti komunistického režimu?

Jeho přípravu krajané vítali a doufali v jeho brzké odhlasování. Vztahy s našimi krajanými jsou nyní bez problémů. Někteří jednotlivci jsou stále nespokojeni s tím, jak se řešila otázka restitucí. Sám si nejsem jist, zda neexistovala nějaká jiná cesta, ale chápu všechny důvody, které v dané době vedly vládu k přijetí zákona v této podobě. Daleko více než otázka restitucí mě však trápí některé nedotaženosti soudních rehabilitací. Když se setkám s krajanem, který si odseděl patnáct let za velezradu, pak byl rehabilitován a rozsudek byl zrušen v plném rozsahu, a přesto majetek, který mu byl zkonfiskován, dodnes zpátky nedostal, necítím se dobře.

Lidové noviny

Zahraněční kapitál

Bratislava-Arteria/mak-K 30.6.1993 představoval základný zahraniční kapitál vložený do podniků na území SR hodnotu 9,2 mld Sk. Oproti roku 1992 to znamená nárůst o více 2,6 mld korun, přičemž 1 miliardu z toho tvoří český kapitál.

Rakúsko naďalej vedie poradie štátov z hľadiska výšky vkladu zahraničného kapitálu s podielom 25,8 %. Na druhom mieste je naďalej Nemecko s 18 %, na treťom USA so 14,5 % a na štvrtom Česká republika s 11 %. Napríklad miesto sa dostalo Francúzsko vďaka investícii do a.s. Chemlon. 56 % zahraničného kapitálu na Slovensku je sústredených v Bratislave.

Rumunský Brašov má nahradit Mladou

Praha-In-Americké investiční firmy zkoumají možnost vybudovat nedaleko

rumunského Brašova mezinárodní letiště, které by bylo největší svého druhu nejen v Rumunsku, ale v celé východní Evropě. Oznámil to státní tajemník rumunského ministerstva veřejných prací a výstavby infrastruktury Victor Dumitrac s tím, že toto letiště by mělo odčerpat část mezikontinentální dopravy z přetížených západoevropských letišť.

Zdá se, že americký kapitál upřel svou pozornost na Rumunsko poté, co neuspěly snahy o vytvoření mezikontinentálního letiště v bývalém vojenském prostoru Mladá ve středních Čechách.

11.8.93

Dienstbier potvrdil zájem USA o letiště v Mladé

Praha-mfd-Bývalý čs. ministr zahraničí Jiří Dienstbier potvrdil MF DNES, že projekt velkého mezikontinentálního letiště v Mladé podporovala americká vláda. Zpočátku tak, že by za úsilím Bushovy vlády stály přímo americké vojenské kruhy.

Podle informací, které nám poskytl vysoce důvěryhodný zdroj, odmítl Klausův kabinet projekt velkého mezinárodního letiště na doporučení tajných služeb.

Zdroj dále řekl, že české tajné služby informovaly vládu o tom, že za americkou firmou Bechtel, která byla jedním z horkých kandidátů na využití území v Mladé, stojí americké vojenské kruhy. Vláda v minulých týdnech údajně proto rozhodla, že vojenský prostor bude privatizován.

MF DNES má k dispozici dopisy bývalého ministra zahraničí USA Jamese Bakera z dubna minulého roku a předsedy branného výboru Senátu USA Sama Nunna, které jsou adresovány ministru Dienstbierovi. Baker i Nunn v nich uvádějí, že projekt letiště v Mladé je v zájmu USA.

Zahraněční lékaři musí udělat zkoušku

Praha-mfd-Zahraněční lékaři a farmaceuti budou moci otevírat své praxe v ČR až po předepsané zkoušce. Tuto zkoušku nemusejí skládat ti, kteří absolvovali fakultu nebo specializační zkoušky v ČR. O povolení se mohou ucházet cizinci, kterým byl potvrzen vysokoškolský diplom nebo uznána rovnocennost vzdělání.

Zemřela Eva Olmerová

Praha-mfd-Ve věku 59 let včera zemřela jedna z nejvýznamnějších osobností české jazzové scény, zpěvačka Eva Olmerová. Byla známa mimo jiné z divadla Semafor, odkud však musela z kádrových důvodů odejít. Z desek, které směla Eva Olmerová vydat, jsou nejznámější Jazzy Feelin', Zahraj i pro mě, Čekej tiše a Vítr je ráč.

Stav Johna Hásky se nepatrně zlepšil

Praha-mfd-Zdravotní stav Johna Hásky, novináře česko-kanadského původu těžce zraněného v červnu v Bosně, se nepatrně zlepšil, přesto však zůstává velmi vážný. Sdílel to Božetěch Jurenka, zástupce náčelníka ARO Vojenské nemocnice v Praze.

060-Travel**NITRA TRAVEL**

WORLD WIDE TRAVEL SERVICE

EUROPE ON SALE

PRAHA
BRATISLAVA
VIENNA
FRANKFURT
MUNICH

Vyřizujeme víza
do ČR a SR,
máme

k dispozici potřebné
formuláře

Zavolejte si o potřebné
informace!

CESTOVANIE
DO CELÉHO SVETA
360-3800

Fax: (416) 360-8186

Telex: 05 986 391

662 Queen St. W.,

Toronto, Ont. Canada

M6J 1E5

BLANKA MARTINČEK
MANAGER

Nová pobočka v Kitcheneru

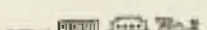
Eva Sabol - Engel:

(519) 648-2317

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

424 Bloor St. W.,

Toronto, Ont. M5S 1X5



Přijímáme rezervace
na přímé lety
Toronto-Praha-Bratislava

Výhodné ceny

Notářské služby

Dana Nohavica-Manager

Tel.: 921-8945

a 921-3721

Way to Travel

Nabízíme přímé lety
z Toronto do Prahy a Bratislavy od
3. dubna 1993 bez zastávky v Montrealu
na palubě nových ČSA airbusů A-310!

Levné letenky pro příbuzné a známé z ČR a SR.
Soukromé ubytování a pronájem osobních automobilů v ČR a SR.
Notářská ověření * překlady * pozvání * pojištění

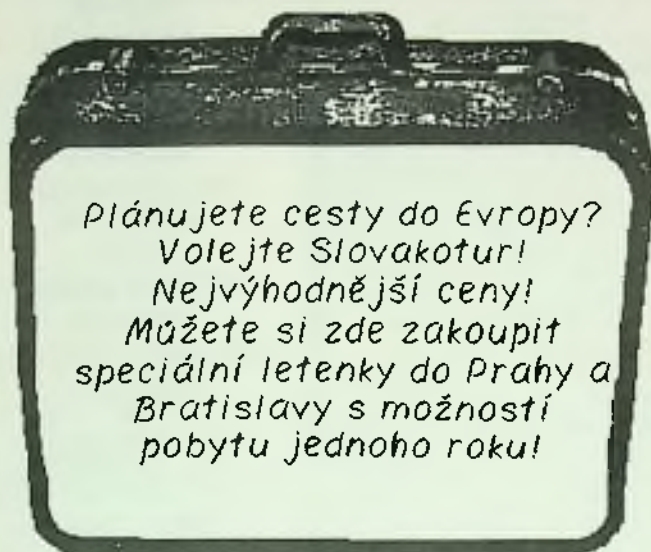
65 The East Mall, Suite 100 C, Etobicoke, Ont. M8Z 3W3 * Tel.: 259-1244, Fax: 259-9602

060-Travel



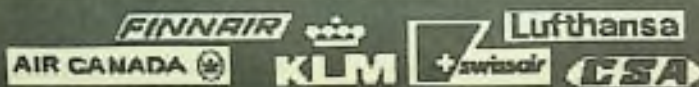
SLOVAKOTOUR INC. INTERNATIONAL TRAVEL CENTRE

Jedna z nejstarších, největších
a nejlepších cestovních kanceláří
specializující se na střední Evropu.



Plánujete cesty do Evropy?
Volejte Slovakotour!
Nejvýhodnější ceny!
Můžete si zde zakoupit
speciální letenky do Prahy a
Bratislavy s možností
pobytu jednoho roku!

Toronto: 644 Queen St. W., Toronto, Ont. M6J 1E4.
Tel.: (416) 947-9095, 368-1657, 368-7383; Fax: (416) 867-8657
Vancouver: Tel.: (604) 433-5112, Fax: (604) 433-4102.



080 — Books

LITERACY PRAGENSIS

126 Haileybury Dr.
Scarborough, Ont., M1K 4X5
Tel.: (416) 261-7217, Fax: (416) 261-3771



Prodejní výstava knih
Otevřeno všední dny:
17:00-21:00
Sobota a neděle:
15:00-20:00

Po předchozím zavolání, kdykoliv!



085-Arts

Portréty, olejomalby, kresby a akvarely.



MARIA GABÁNKOVÁ

Přijďte se podívat do ateliéru!

(416) 535-8063

Přenesení Zenklových uren na Slavn

Dne 18. září budou z chicagského českého národního hřbitova pietním aktem přeneseny urny Petra a Pavly Zenklových. Urny s tělesnými pozůstatky budou předány Klubu Milady Horákové k uložení v Památníku obětem fašismu a komunismu na staroslovanském Vyšehradském hřbitově. Dr. Petr Zenkl se svou chotí Pavlou usilovali o to, aby nás národ žil svobodně a v demokratickém státě, jemuž obětovali svůj život a přáli si jedině, aby byl pohřben v zemi svých otců. Příčiněním a zásluhou Klubu Milady Horákové bude jejich přání splněno. Pietní akt se bude konat v 10 hodin v Chrámu sv. Petra a Pavla na Vyšehradě.

Dr. Zenkl byl v roce 1937 zvolen primátorem Prahy. Válku prožil v koncentračním táboře Dachau a v Buchenwaldu. Po válce se znovu stal primátorem Prahy a v roce 1945 byl zvolen prvním náměstkem ministerského předsedy. Byl předsedou čs. strany národně socialistické, po komunistickém převratu měl domácí vězení, ale zdařilo se mu dramaturgicky útěk do exilu, kde zastával funkci předsedy Výboru RČZ. Zemřel 3. listopadu 1975. Klub Milady Horákové zve k tomuto pietnímu aktu, který bude příležitostí k setkání bratrů a sester z domova i ze zahraničí. Vyzývá také ty, kteří se chtějí zúčastnit a potřebují ubytování v hotelu nebo v rodinách, aby se přihlásili do 30. srpna 1993 v Klubu Milady Horákové, Nám. Republiky 7, 111 49 Praha 1.

Jožka Pejskar

Před 20 roky zemřel profesor dr. J. Stránský

Dne 12. srpna 1993 tomu bylo dvacet let, co zemřel v Londýně ve věku 89 let významný český politik, novinář a publicista, univerzitní profesor dr. Jaroslav Stránský. V roce 1925 založil Stranu práce, která později splýnula s čs. stranou národně socialistickou. Byl členem publicistický v Lidových novinách. V březnu 1939 po příchodu nacistů uprchl do Anglie, čímž si zachránil život. Byl členem Státní rady a ministrem spravedlnosti v exilové vládě. Pravidelně hovořil do mikrofónu BBC ve vysílání pro Československo. Po návratu do Československa vydal knihu svých projevů *Hovory k domovu*, ale *Lidové noviny* se již o jeho ruk vátit nesměly. Stal se náměstkem min. předsedy Fierlingera. Po převratu odešel opět do exilu, působil v BBC, od roku 1951 ve Svobodné Evropě pod jménem Jan Zedník. Rovněž pokračoval ve své publicistické činnosti, kdy se věnoval hlavně slovenské a česko-německé otázce a politické filosofii druhého československého prezidenta dr. Edvarda Beneše. V těchto rozpravách se u Jaroslava Stránského projevuje hluboký nábožensko-morální základ jeho myšlení, které bylo filosofickou základnou jeho projevu.

Jožka Pejskar

Ukrýval se přes 40 let

Břetislav Král, býv. vězeň jáchymovského tábora Barbara byl zatčen 9.2.1949 v Lipníku n. Bečvou. Se skupinou Mojmira Staše byl odsouzen Státním soudem Brno, který zasedal v Olomouci. Přes Bory a Vykmánov se dostal na šachtu Barbara. Ten důl má zvláštnost. Jeho chodby se někde kříží se starými ze 16. století.

Za první republiky platilo, že vězeň má právo na svobodu a záleží jen na něm, jakým způsobem se na ni dostane. Také B. Král se spojil s kamarády a hledali způsob, jak uprchnout. Zjistili, že v jednom místě je nadloží jen 15 m a nahoře vyúsťuje mimo oplocení šachty i tábora.

Na svobodu se dostat nebylo lehké. Ale odvážnému štěstí přeje. Hoši byli mladí, silní a odvážní. Útěk se podařil a po zjištění, že několik muklů chybí, začala honička: SNB, StB, pohraničníci, milicionáři, někdy byli do akce zapojeni i vojáci, hajní a jiné osoby. Pro tři útekáře to skončilo špatně: jeden byl zastřelen, druhý spadl ze skály a třetí byl dopaden. Ze čtyřčlenné skupiny byl B. Král neznámý. Marne bylo po něm pátráno u nás i za hranicemi v utečeneckých táborech. Král jakoby se vypařil. Byly nasazeny desítky lidí, od SNB, milic, StB i jejich pomocníci. Ale vše bylo marné.

Král měl neuvěřitelné štěstí, že nenarazil na udavače - ale jen na dobré lidi, ochotné pomoci jídlem, ošacením, přespáním, penězi i radou, jak se dát dál. Cesta byla sráskovitá, vždyť po útěku se kontrolovaly vlaky, autobusy, auta, sledilo se v lokálech, nádražích i nemocnicích. Král ale postupoval chytře. Vyhýbal se frekventovaným a nebezpečným místům

a stále směřoval k Moravě. Pomalu dospěl k cíli, ke své provdané sestře ve Vsetíně. Tam našel vhodný a bezpečný únik. V zahradním domku se ubytoval a i když byly domek i zahrada hlídány, nebyl jeho úkryt nikdy odhalen. Domek i zahrada byly fotografovány slidičům uniklo, že domek má zadní vchod, jímž by se v nejhorším dalo přchnout do strání a odtud dál na svobodu.

Takto uvězněný Břetislav Král přes 15 000 dní s pevnou vírou, že to "jednou praskne". V roce 1968 se zachoval moudře, když nevěřil, že už nastal soumrak komunismu a zůstal v úkrytu dále. Opatrný byl i po listopadových událostech roku 1989. Až když usoudil, že komunismu je u nás skutečně odzvoněno, vyšel 3. dubna 1990 z domku a přihlásil se na policii. Ani věřit mu nechtěli, na svou bdělost a chytrost hrdi strážci zákona. Uznání patřil nejen jemu, ale i jeho příbuzným a všem, kteří mu po cestě pomohli.

Dnes už má osobní doklady, uznane bydliště, jen jeho podlomene zdraví mu nedovolí žít plným životem. Po protestu mu byl přiznán i důchod ve výši 2 040 Kčs a menší náhrada za odpracovanou dobu na uranu. Za pomoci KPVC šel odškodnění jako přepravní muhl. Všichni právě prochází cestou práva, i když by se laicky vzato mělo uznat, že jeho skrytí před StB se vlastně rovnalo vězení. Je to rekord, tak dlouho se skrývat a měl by vejít do Guinnessovy knihy.

Z časopisu *Věrní zůstaneme*
Zaslal Karel Palát

Upozornění:

Toto číslo vychází z důvodu dovolené, místo 12. srpna, o týden později. To jest 19. srpna 1993.

Číslo 16 však vyjde, tak jak jsme slibili 9. září 1993 a pak již budeme vycházet pravidelně každý druhý čtvrtek až do vánoc. Vyjde tak celkem 22 čísel a jedno vánoční dvojčíslo, jak jsme si předsevzali na začátku roku.

Alaš Březina

Československo bez M. R. Štefánika - a bez A. Dubčeka

(Odkrýváme k 25. výročí
21. srpna 1968)

Vztahy mezi Čechy a Slováků v Československé republice se od první světové války vyvíjely bez přímého vlivu Milana Rastislava Štefánika následkem jeho předčasné tragické smrti. Jak známo, Štefánik důsledně zastával myšlenku jednotného československého národa. Byl o tom hluboce přesvědčen. Nejednalo se jenom o politickou nutnost k získání samostatnosti československého státu; je historickou skutečností, že vítězná mocnost z první světové války by nebyla souhlasila s vytvořením českého státu, který nepokládala za životaschopný v poválečné Evropě. Tim spíše nemohla být řeč o oddělení Slovenska od Maďarska. Spojení Čechů a Slováků v jednom státě vytvořilo dostatečnou jednotku, na jejím základě velmocí souhlasila s vytvořením československého státu. S tím souviselo vytvoření národa československého, neboť tímto způsobem národ československý získal národnostní většinu v československém státě. Bez konstrukce československého národa, jak Češi, tak Slováci by byli jen menšinovou skupinou v novém státě. V tomto případě by velmocí by nikdy nebyly daly svůj souhlas k vytvoření Československé republiky a národ český by se byl musel smazit o zlepšení svého postavení v Rakousku a národ slovenský v Maďarsku.

Štefánik si byl plně vědom politické nutnosti spojení Čechů a Slováků. Ale i bez ohledu na tuto nutnost, Štefánik zastával názor, že Češi a Slováci jsou jeden národ a jakékoliv rozdíly mezi nimi jsou způsobeny jejich zeměpisnou polohou a jejich tisíciletým politickým odloučením. Ptal si proto, aby se oba národy zase zbližili a aby vývojem co nejrychleji splynuly v jeden národ. Říkal, že Slováci jsou Češi žijící v Uhrách a Češi, že jsou Slováci žijící v Čechách. Byl důsledným vyznavačem národní a státní jednoty československé.

Myšlenka Štefánikova nebyla ojedinělá; představitelé slovenského národa na Slovensku došli k podobným závěrům. Slovensko mohlo vstoupit mezi samostatné národy Evropy jediné ve spojení s českými zeměmi. Slovenští představitelé dali výraz tomuto myšlení v prohlášení svého národního výboru za slovenskou větev jednotného československého národa, který zastupuje československý národ žijící v Maďarsku. Tuto linii zastávali slovenští představitelé i v čele Vavro Šrobárem, Milanem Hodžou a Andrejem Hlinkou. K tomuto názoru dospěla i tzv. Slovenská liga v Americe, zastupující americké Slovaky. Slováci se osvořovali i maďarské nadvlády spojením s Čechy, s kterými vytvořili společný československý národ, jehož jsou slovenskou větví.

Československo po první světové válce mělo dobrý předpoklad k uskutečnění těchto myšlenek. Vývoj tímto směrem šel však podstatně pomaleji, než se předpokládalo v boji za svobodu. Hlavním důvodem byla skutečnost, že Štefánik následkem své předčasné smrti se nemohl účastnit politického dění v nové republice. Dvacet let republiky - jen krátká chvíle v životě národů - nestačilo vytvořit jeden národ. Události druhé světové války neměly dobrý vliv na vztahy mezi Čechy a Slováků. Němci udeřili vše, aby zaslabil jakýkoliv vývoj přátelství mezi Čechy a Slováků - naopak se snažili o jejich nepřátelství. Situace po druhé světové válce byla ovlivněna následky německé politiky. Více než čtyřicetiletá komunistická nadvláda řízená Sovětským svazem, neměla nejmenší zájem o česko-slovenskou jednotu. Po pádu komunismu v roce 1989, vzájemné vztahy zůstávaly v nejlepší případě v bodě dosaženém po druhé světové válce. Nebylo již pamětník vývoje po první světové válce a nová generace si neuvědomovala, že československý stát byl vytvořen na myšlence jednotného československého národa. Okolnosti nebyly příznivé vývoji základních československého státu. Ačkoliv Češi i slovenský národ setrval na ideji společného státu, politici na obou stranách nepodporovali toto myšlení. Své spory o politické a hospodářské vedení státu stále více hodlali řešit úporným rozdělením. Tato politika byla zcela v rozporu s názory národů, které do poslední chvíle zastávaly myšlenku společného státu. Politici prosadili rozdělení státu proti vůli většiny obou národů. Není divu, že se neodvážili předložit otázku rozdělení k referendu, o kterém dobře věděli, že by výsledek ve slátní jednotu a úplné udržení její politiky. To by též bylo značilo konec kariéry, kterou čini tím výslovně požadovali s rozdělením státu.

Politici po listopadu 1989 ztratili i tzv. Pražské jaro z roku 1968, kdy ovšem šlo o revoluci, která začala uvnitř komunistické strany a kterou prosadil Alexander Dubček proti vůli Sovětského svazu. Co však byla tzv. Sametová revoluce z roku 1989? Byla způsobena na přímý příkaz KSSS pod vedením Michaila Gorbačova. Bez reformního hnutí Michaila Gorbačova v SSSR, který vrátil svobodu zemím v jeho područí, by nikdy nebylo došlo k sametové ani jiné revoluci a Československo by bylo dodnes sovětskou kolonií. Zasluky politiků z listopadu 1989 o návrat svobody do Československa jsou opravdu minimální.

Pražské jaro z roku 1968 bylo hnutím původním a neobrozeným, které oúšlo Sovětským svazem v základech. Bylo to vše zásluhou Alexandra Dubčeka, který se odvážil navrátit svobodu českému a slovenskému národu. Dostal se tím do otevřeného boje se Sovětským svazem. Český a slovenský národ pochopil velikost okamžiku a dal Dubčekovi plnou podporu. Češi a Slováci byli zase sjednoceni v boji za svobodu, jako za první světové války pod vedením T. G. Masaryka, Edvarda Beneše a M. R. Štefánika. Myšlenka jednotného státu Čechů a Slováků předpokládala Štefánikem znovu ožila.

Takzvaná sametová revoluce roku 1989 nepotřebovala žádnou odvalu. Její vůdce dostali svobodu na rozkaz Michaila Gorbačova, nařazením sovětské vlády a nemají se čím chlubit. Jejen logické, že neměli pochopení pro Alexandra Dubčeka z vedoucí pozice ve státě, která mu právem náležela. Alexander Dubček měl být prvním prezidentem. Když se jím byl stal, bylo by došlo k rozvoji myšlenky jednoty Čechů a Slováků ve společném státě, tak jak předpokládala jeho zakladatelé v roce 1918. Nestalo se tak a výsledek je dobře znám. Je nasnadě, že československý stát pod vedením Alexandra Dubčeka by byl též dosáhl znovupřipojení Podkarpatské Rusi, která byla uloupena Sovětským svazem v roce 1945 proti vůli jejího obyvatelstva a tehdejší československé vlády. Po rozpadu SSSR si mělo Československo Podkarpatskou Rus znovu přivlést. Mělo na ní právní nárok, kdežto Sovětský svaz ani Ukrajina nikoliv. Podkarpatská Rus nikdy v dějinách nebyla součástí Ruska či Ukrajiny. Podkarpatská Rusní Československé republiky, narazili však na nepochopení nezájem vládnoucí skupiny politiků sametové revoluce, kteří neomezeně rozhodovali o osudech českého a slovenského národa.

Pod vedením Alexandra Dubčeka by nikdy nebylo došlo k rozdělení státu. Rozdělení provedli politici, kteří se nemohli uplatnit ve společném státě a kteří dali přednost rozvíjení osobní kariéry v odděleném českém a slovenském státě před udržení společného státu. Za těchto okolností, Alexander Dubček, který zastával národní jednotu, se ocitl v opozici. Snažil se zabránit rozdělení, ale jeho život končí při tragické nehodě.

Naskýlá se obdoba se smrti Milana R. Štefánika, který též zemřel tragicky, v jeho případě se jednalo o letecké neštěstí, které však bylo plně vyšetřeno a osvětleno velitelstvím italského letectva. Italské velitelství plně prošetřilo a prozkoumalo let italského vojenského letadla, v kterém cestoval Štefánik na Slovensko. Mělo k dispozici zápis letu od odletu z letiště Campoformido u Udine v Itálii až do pádu letadla ve Vajnorech u Bratislavy, porovnání italských důstojníků na letišti ve Vajnorech o pokusu letadla o přistání a jeho náhlém pádu a vyšetření trosk letadla. Bylo nezvratně zjištěno, že generál Štefánik, který v letadle cestoval jako pasažér, před přiletem letadla nad Bratislavu si na svoji žádost vyměnil místo s pilotem a převzal řízení letadla. Při přistávání asi ve výši už jenom 200 metrů, omdlel a padl na výškovou páku, kterou tím silněl a obrátil letadlo do eliptického pohybu kolmo dolů, jaký je používán v letecké akrobacii v daleko větších výškách k vytvoření stoupající a klesající elipsy. Letadlo narazilo na zem, když již bylo obráceno podvozkem nahoru, a kdyby bylo mělo dostatečný prostor, bylo by nabralo směr do výše.

Neštěstí generála Štefánika bylo plně vyšetřeno. Na obdobné důkladné vyšetření stále čeká automobilové neštěstí Alexandra Dubčeka. Automobil, v kterém cestoval Alexander Dubček sám se šoférem, jel neobyčejně velkou rychlostí za prudkého deště. Vysoká rychlost automobilu způsobila relativní snížení jeho váhy, takže voda na silnici vytvořila vrstvu mezi silnicí a pneumatikami kol. Auto se pak nedalo řídit a v zatáčce vyjelo ze silnice s tragickými následky pro Alexandra Dubčeka, ale překvapivě nikoliv pro řidiče, který v

podobném případě sotva může vyvážnout životem. Je samozřejmé, že řidič ministerstva vnitra musel dobře vědět o spolupůsobení rychlosti a vody na řízení automobilu. Dosavadní šetření dostatečně neosvětlilo okolnosti neštěstí a celá věc zůstala otevřená. Zanechalo více nezdůvodněných otázek, chybí vysvětlení řidiče o neštěstí, výpovědi svědků a závěry ze stavu automobilu a poloh řidiče a cestujícího po neštěstí.

Na letecké neštěstí nad Bratislavou doplatili svými životy všichni v letadle. Nejvíce na ně však dopadlo Československo. Na autonechodu Alexandra Dubčeka opět nejvíce dopláci Československo.

Rozdělení Československa na dva samostatné státy - český a slovenský, bez souhlasu a proti vůli většiny obou národů, nemůže být prospěšné. Oba národy ztratili politický, hospodářský a kulturní. Na místě Československa, které bylo uznáváno za úspěšný stát, nastoupily dva slabé celky, které budou muset těžce dokazovat svou životaschopnost. Nemusí se jim podařit to prokázat a mohou se snadno vrátit do stavu před rokem 1918. Společání se na spojenou Evropu neustojí v těsném sousedství Německa a blízkosti Ruska.

Češi a Slováci ve vlasti a v zahraničí by teď měli uvažovat o znovuspojení na základě nové filosofie, která by oba národy nerozdělovala, ale naopak spojovala. Jen společný stát Čechů a Slováků může v budoucnosti dát oběma národům samostatnost a úspěšný hospodářský a kulturní vývoj.

George E. Glos, profesor of Law,
Washington D.C.

Dost bylo Československa

Ale ovšem ta parafráze v úvodu chce provokovat. Vskaz se nad tím rozmyšlením zpomalovat...

Jedna nevelká bitka poznamenala území i národy na něm žijící na celých třista let. Naproti tomu jedna říše, která slíbila tisíciletou, nepřetržitou slávu. Bylo poměrně nedávno jedno imperium, na němž slunce nezapadlo, dnes to nad zbytkem stůně v polovině jednoho časového pásma. A tak dále, a tak bude pořád. Tak se prostě historie mele a ani není třeba ji kvůli tomu studovat, stačí se jen podívat na několik starých map. To je pochopitelné, že nevolí, zvláště my starší už obecně nemáme příliš rádi změny. Popláče si vnučátko na babiččině pohůbku, i když si babička umřel musela, všechny to tak dělají, ale jejich smrt není důvodem k propokání zbytku života. A tak ty snahy o balzamování Československa už začínají být trapné, dokonce ještě trapnější než snahy českých royalistů o obnovení Království Českého. Takhle to dopadá, když si jeden, ale i mnozí, herou historií jaksi osobně bez odstupu. Jaksi privátně je to celkem pochopitelné, ale buchnout to veřejně - to bývá na pováženou. Nadějona znovuvzniknutí Československa jsou obdoba čekání na další příchod Kristův. Přece je zřejmé, že Evropa, byť zvolna a klopíně, spěje k docela jinému uspořádání než je na principu národních států. Ostatně co jiného je čechoslovakismus, než zase nacionalismus podublovaný? A mimochodem, mnozí jistě víme, že s bratry bývá začasť těžší pořízení než s přáteli.

Stalo se to, co se stalo. Hodnotit to můžeme jakkoliv, ale konečný soud vynesou až lidé generací příštích. Snad se ještě dohromady najdou starou příznačnou anekdotu... Sovětský státek šel žádat o důchod. Úředník se pozastavuje nad tím, že se žadatel narodil v Rumunsku, pracoval v Maďarsku i Československu a má tu drzost v SSSR žádat o důchod. Starý pán se zapřísahá, že se z toho Mukačeva opravdu celý život nehnul... To je ovšem krajnost. Naproti tomu generaci, které prožily celý svůj život v jednom státě, těch v historii příliš není. A zpravidla jim není co závidět.

A ještě mimochodem - k tolik diskutovanému neprávě exulantům volit v republice. Co jim tam do toho máme kecat, když tam nežijeme? Jen ahychom se mohli vyjádřit proti komunistům, ukoují své ego? To je trochu málo a je to už věcí. I kdyby si Češi doma třeba ty komunisty znovuvolili hude tak po jejich právu demokratickém - ovšemže též důkazem občanské zblílosti. Ale řádná demokracie, jak ostatně vidíme kolem sebe, občani má právo být hlupákem nikak nemezuje, byť popravdě je to z nouze činnosti, kapitulační člověka před přírodou. Pro ještě větší názornost ke vlasim kůži, ať již je to legálně jakkoliv... Proč má Kanadčan dvacet let žijící v Austrálii rozhodovat o tom, která strana povede tuto provincii?

Omo to nezáleží už zavřít opět parafrázi:

Lidé neblbně!

Jaroslav Světlka-Edmontonský zpravodaj



výhradní distributor

českých filmů na videokazetách
uvádí výborné bláznivé veselohry současné
produkce s Helenou RŮŽICKOVOU
v hlavních rolích

SLUNCE, SENO, EROTIKA

závěrečný díl veselohry z vesnického prostředí

Slunce, seno, jahody

Slunce seno a pár facek.

Tentokrát zachytíme hrdiny našich veselých
příhod na výletě ve slunné Itálii a co z toho pak
vzešlo.

TRHALA FIALKY DYNAMITEM
jakby také ne, když chce podnikat ale bez peněz
nelze a tak nastoupí spásná improvizace a jde to
aneb žhavá česká současnost, kde co Čech to
podnikatel

Cena jednotlivých kazet \$ 37.-/US \$ 33.- + pošt. \$ 4.-
Množství novinek různých filmových produkcí
a nejlevnější transfery videokazet \$ 7.-/hod
na adrese:

VIDEO EL CANADA

583 William Street

London, Ont., N6B 3E8

Tel.: (519) 434-9939

Fax: (519) 434-8182

070 — Restaurants-Deli's



U Pepa v bistrě
obsloužíme bystře.
Ceny úměrné,
jídlo výborné!

Fully Licensed
Fajnsmeck
restaurant
českých a
slovenských
specialit

PEPO BISTRO-10 LET

VLASTA A PEPO

VOSECKÝ

676 QUEEN ST. W.,

TORONTO, ONT.

Neche se vám vařit?

Máte více lidí na oběd nebo na večeři?

Volejte Pepo Bistro!

KUPON: MOUČNÍK

ZDARMA

PRAŽSKÉ UZENÁŘSTVÍ



364-1787

638 QUEEN ST. W.

TORONTO, ONT. M6J 1E4

* Pražská šunka

* Pražské uzeniny

* Maso 1a. jakosti

* Denně čerstvá chuťná jídla,
cukrářské výrobky
a slané rohlíky.

1. fotbalová liga ČR

Drnovice - Chab. 2:1 (1:0)

Branky: 24. Kafka, 62. Hruška - 48. Sotivý.

Liberec - V. Žižkov 0:0

Sparta - Brno 5:1 (3:0)

Branky: 7. Chovanec, 31. a 40. Siegel, 54. a 70.

Dvorník - 71. Kufa.

Ostrava - Hradec Král. 3:0 (2:0)

Branky: 25. a 31. Poštulka, 70. Klejch.

Plzeň - Slavia 0:2 (0:0)

Branky: 88. a 90. Novotný.

Bohemians - Olomouc 2:1 (2:1)

Branky: 10. Vlček, 26. Sanytník - 37. Hanus

Žilín - Dukla Praha 3:0 (1:0)

Branky: 45. Gottwald (z penalty), 59. Novotný,

69. Cupák

Č. Budějovice - Vítkovice 1:0 (0:0)

Branka: 73. Wohlgemuth.

1. fotbalová liga SR

B. Bystrica - L. Košice 0:0

D. Streda - Nitra 1:0 (0:0)

Branka: 87. Orge.

Inter - Humenné 3:2 (1:0)

Branky: 19. Luhový, 48. Stojka, 50. Obsitník

- 70. Babín, 73. Hajdučko.

FC Košice - Žilina 0:0

Prešov - Slovan 1:2 (1:0)

Branky: 22. Rusnák - 50. Nigro, 85. Timko.

Prievlázda - Trnava 3:0

Branky: 27. Blaháč, 51. Balon, 78. Áč.

V krátkosti

Mužstvo Toronto Blizzard, které porazilo tento víkend vedoucí tým Vancouver 86ers 1:0, sehraje zbývající dvě utkání 23. srpna s Los Angeles (19:35 hod.) a s Colorado 12. září (14:05) na Lamportově stadionu na King St. v Torontě.

Jan Železný získal na MS v atletice v hodů oštěpem zlatou medaili.

CLASSIFIED

STARŠÍ PANÍ

hledá společníky pro společnou domácnost a cestování. Značka: „Společné bydlení i povinnosti“

Tel.: (416) 492-6503.

310-14

Nově přichozí
hledají možnost zaměstnání.
Práce v domácnosti
nebo hlídání dětí. 796-0276.

311-p

Komfortní jednopokojový byt
k pronajmutí v Brně. 10 dolarů
denně za osobu a noc.
Volejte: 011-425-337-193
nebo (416) 620-6684.

313-16

Prodám sbírku
československých známek.
Volejte Maria: (416) 455-0808.

314-16

Pomoc sirotkům
v Chorvatsku

Dnes uvádíme fotografii Marijana Velčiće. Pokud máte zájem o sponsorování některého z českých sirotků v oblasti chorvatského Danubaru, obraťte se telefonicky na Tomáše Heřmana.

Tel.: (416) 254-0834.

Rok před MS

Generální sekretář FIFA Joseph S. Blatter připomíná v posledním vydání FIFA News, že za rok již bude světový šampionát v kopané historii. Rovněž připomíná, že ještě žádný šampionát nebyl tolik rozebírán a analyzován jako Mistrovství světa v Itálii. Zdůrazňuje, že se hlavně pozitivně projevil změna o malé domů, která zrychlila hru. Upozorňuje také na skutečnost, že jsou v kopané dva proudy. Jeden, který chce, co nejméně změny a druhý naopak reformní. V budoucnu se bude vyžadovat (například podobně jako v hokeji u čárových rozhodčích) specializace pro pomezní rozhodčí a rovněž bude požadován u rozhodčích věkový limit. Okamžitě se zřejmě neobjeví výsledky říká Blatter, ale je to pozitivní rozhodnutí.

Spojené státy prodělaly v červnu první zatěžkávací zkoušku před šampionátem. Nutno říci, že s úspěchem, protože průměrná návštěva na utkání fotbalového turnaje čtyř reprezentačních celků byla 48 000. Hrálo se na stadionech v New Haven, v Bostonu, Chicagu, Washingtonu a Detroitu. Pozorností se těšil obzvláště závěrečné utkání mezi Německem a Anglií, které se hrálo na trávníku, ale pod střechou v detroitském Silverdome. Podle slov bývalého reprezentačního kanadského brankáře Dicka Howarda, který byl utkání přítomen, neměl trávník sebemenší chybičku a utkání proběhlo tak, jak by probíhalo za normálních okolností. Například brankáři neměli problém s odhadem vysokých centrů a odraz míče byl tak jak má být na trávě.

Pozornost a dobrou propagaci kopané udělalo vítězství Spojených států nad Anglií 2:0. Přesto sdělovací prostředky jsou zatím nejslabším článkem v přípravách na šampionát, zájem byl pouze jepičho trvání a opět je o kopané ticho.

V Kanadě se však sporadicky o kopané hovořilo. V Edmontonu přišlo na první kvalifikační utkání Kanada-Austrálie téměř 28 000 diváků, což je zřejmě kanadský rekord pro mezinárodní utkání. V roce 1986 bylo ve Vancouveru na zápas Kanada-Anglie (0:1) o dva tisíce méně. Úvod hrál pro Kanadu, protože hned v 10. minutě brankář Robert Zabica uviděl červenou kartu. Přesto se Kanadáné v prvním poločase trápili a vyvrcholení přišlo v poslední minutě, kdy Dašovič poslal hlavou míč do vlastní branky. Teprve v druhém poločase se Kanadánům podařilo zvratit během divného náporu stav utkání a zvítězit 2:1. Skutečností je, že Kanada hrála bez několika stabilních hráčů, kteří měli problémy díky žlutým kartám a tak trenér Lemarduzzi povolal do obrany veterána Mika Sweeneyho, který již prakticky s kopanou skončil a vede v Clevelandu fotbalovou školu pro mládež.

Austrálie-Kanada 2:1 (2:1, 1:0)

V neděli okolo půl páté ráno kanadského času a okolo půl sedmé večer místního času se v australském Sydney rozhodlo o tom, kdo postoupí do dalšího kola jedné z nejdelších kvalifikací pro MS ve Spojených státech. Na fotbalovém stadionu v Sydney nastoupila ke svému čtrnáctému kvalifikačnímu zápasu Kanada proti Austrálii. V předchozích zápasech prohráli reprezentanti japonského listu pouze dvakrát a to pokaždé s Mexikem, které se jako první tým kvalifikoval do závěrečných bojů MS.

Kanada potřebovala v Sydney uhrát remízu nebo vstřílet nejméně dvě branky, pokud se nechtila podrobit penaltovému souboji. Tomuto cíli podrobil trenér Lenarduzzi i taktiku v prvním poločase, která téměř vyšla. Nutno říci, že i díky velikému štěstí a vynikající formě brankáře Craiga Forresta, který podal výkon, na který se nezapomíná. Australané kromě toho, že nastříleli tyčku spálili, co se dalo. Když už se zdálo, že obě mužstva odejdou o poločase do šatny bez branek, protože hodiny ukazovaly, že se hraje více než 45 minut, kanadští obránci se věnovali více diskusí s australskými útočníky než hře, čehož využil Slater, který nalezl volného Aurelia Vilmaru a jeho nahrávku Ferina, působící ve francouzské lize nůžkami přes hlavu zužtkoval.

Bylo jasné, že v druhém poločase musí Kanadáné otevřít hru. Do úloky přišel veterán čtyřlístíletý vancouverký Carl Valentine, hráči v červených dresích se začali objevovat před australskou brankou, v 55. minutě vystřelil z místa pravého křídla Lyndon Hooper a špatně postavený náhradní brankář Mark Schwartz jeho střelu stačil pouze tečovat — 1:1. Nápor Australanů v závěru normálního času sliit a v 72. minutě Duraković po nevině vyhlázející akci vstřelil druhou branku Austrálie, takže Austrálie si vynutila prodloužení. Nutno říci, že část druhého poločasu hrála Kanada bez Mike Sweeneyho, který si při hlavičkovém souboji roztřhl obočí. Trenér Lenarduzzi ho však nevystřídál a ponechal si možnost druhého střídání až do prodloužení. Ironií je, že v okamžiku, kdy této možnosti využil a poslal na hřiště montrealského Needhama, pobyl si tento hráč na hřišti pouze pár sekund a byl na nosítkách odnesen s otřesem mozku, takže Kanada dohrávala opět o deseti hráčích. Za této situace se již pouze bránila a doufala v penaltový zážrak. Zápas stál Kanadány nejen hodně fyzických sil, ale i psychických a to se projevilo právě při penaltovém souboji. Zatímco Australané všechny čtyři penalty proměnili, z Kanadánů skóroval pouze při první penaltě Dale Mitchell. Bunbury a Sweeney neproměnili a tak Austrálie postoupila do závěrečné kvalifikace, kde se střetne s druhým mužstvem z jihoamerické skupiny A. Podle současně situace by to měla být Kolumbie. Pokud Australané předvedou výkon, který ukázali v neděli v Sydney, pak nejsou bez šance.

A ještě tři zajímavosti: Během prodloužení nastala porucha na satelitu a snad pouze jediný torontský novinář v Sydney, bývalý reprezentační brankář Dick Howard, si pohodově vzal mikrofón a téměř půl hodiny perfektně komentoval, co se děje na trávníku.

Právě v tomto utkání jsme si mohli uvědomit kolik pro rozvoj kopané udělali v Austrálii a v Kanadě Jihoslovane, vždyť na trávníku se objevili hráči jako Dašovič, Zelič, Duraković a Ivanović.

Ironií však zůstane, že zatímco během utkání kanadský brankář Forrest kryl nejméně deset vyložených šancí, byl skutečným hrdinou australský brankář Schwarzer, který ze dvou střel jednu pustil, ale kryl dvě penalty.

abc

CZECHOSLOVAKIA

Pomozte tělesně
postíženým v ČSFR

Známky z dopisů a pohledy
z celého světa posílejte
na adresu:

Magda Nováková
Malinovského 156
691 64 Nosislav

Nocleh v Českém Krumlově

Penzión Běla

Běla Dvořáková,

Latrán 32, 381 01 Český Krumlov
Tel.: 011 42-337-4764

Čtete
Český zahraniční
časopis



POLYGON

reportér

Západ

POLYGON (Západ)

Box 9021

OTTAWA, Ont. K1G 3T8
CANADA

Redakce v Kanadě



šéfredaktor
Miloš Suchma
tel.: (613) 824-7439
fax: (613) 834-8757

030 - Medical

Odesílání zahraničních
léků, přesně a rychle
zařídí

OLGA OLEŠOVSKÁ
mag. farmacie
z Československa
MEDFOR

Services Ltd.
3101 Bloor St. W. # 204
Toronto, Ont., M8X 2W2
(416) 233-6046

DR. ELENA ŠOMSKÁ

všeobecná lékařka

622 College Str.,

Toronto, Ont.

M6G 1B4

Tel.: (416) 588-3182

Fax: (416) 516-0577

NOVÍ PACIENTI VÍTANI!

309-15

Dr. František Vetiška

s dlouholetou zkušeností

dětského lékaře

dovoluje si oznámit

otevření

lékařské ordinace

Dospělí i děti vítáni!

AKRON Medical Building

2318 Lakeshore Blvd. W.

Suite 204

Etobicoke, Ont.

M8V 1B5

Tel.: (416) 259-9922

315-17

LODNÍ & LETECKÁ

TRANS-COM

TRANSPORT LTD.

☐ PŘEPRAVA ZBOŽÍ JAKÉKOLIV DRUHU VÁHY A ROZMĚRŮ, VČETNĚ STEHOVÁNÍ A AUTOMOBILŮ

☐ SPEDIČNÍ A DISTRIBUČNÍ SERVIS OD YUCATANU PO YUKON

☐ RYCHLÁ A EKONOMICKÁ PŘEPRAVA MEZI VÝCHODNÍ EVROPOU A SEVERNÍ AMERIKOU

VOLEJTE:

JERRY FORMANEK

tel: (416) 678-6412 fax: (416) 678-7544

TOTAL TRANSPORTATION & LOGISTICS CONNECTION

PŘEPRAVA